

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА»

Галузь знань		05 «Соціальні та поведінкові науки»		Освітній рівень		бакалавр		
Спеціальність		052 «Політологія»		Семестр		6		
Освітньо-професійна програма		«Політологія»		Тип дисципліни		обов'язкова		
Факультет		Економіки та менеджменту		Кафедра		Філософії та соціально-політичних наук		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	5	150	36	18	-	-	96	Екзамен

ВИКЛАДАЧІ

Стешенко Наталія Леонідівна, steshenconatalia@gmail.com

Кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціально-політичних наук ДДМА.
Відмінник освіти України.
Досвід роботи – понад 30 років.
Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 3 монографій з актуальних проблем суспільно-політичного життя.
Провідний лектор з дисциплін: «Історія України та української культури», «Видатні особистості в історії України», «Методика і техніка політологічних досліджень», «Історія політичної думки України», «Політична культура», «Технології виборчих кампаній»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	«Історія та теорія демократії», «Інформаційні війни», «Філософія політики», «Порівняльна політологія»
Постреквізити	«Технології виборчих кампаній», «Теорія міжнародних політичних відносин»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

- знання політичної культури як історично зумовленої сукупності загальноприйнятих способів політичної взаємодії та правил і норм, що регулюють їх, яка відображає соціальний досвід, традиції та інтереси соціальних суб'єктів у вигляді системи фундаментальних політичних цінностей;
- здатність критично оцінювати об'єкти політичної культури, основні проблеми і суперечності (ЗК03);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, здатність до ефективного комунікування та співпраці з колегами, толерантність до іншої та інакшої позиції (ЗК04);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини в Україні (ЗК06);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку політичної культури, її місця у загальній системі знань про суспільство (ЗК07);

Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції

- здатність використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат у сфері політичної культури (СК 01);
- здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у культурному контексті (СК03);

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- розуміти предметну область, етичні засади політичної культури (ПРН 01);
- вміти критично мислити у сфері політичної культури (ПРН 03);
- мати навички комунікації у сфері політичної культури (ПРН 04);
- знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності (ПРН 06);
- розуміти історію, закономірності та етапи розвитку політичної культури, знати її цінності та досягнення (ПРН 07);
- вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат у сфері політичної культури (ПРН 08);
- вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у культурному контексті (ПРН 10).

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Важливою складовою політичної системи будь-якої країни є політична культура – феномен, який задає тон політичним процесам і формує тип політичних відносин як в межах держави, так і на міжнародному рівні. Головною метою політичної культури, як навчальної дисципліни, є відокремлення політичних аспектів, формальних і неформальних компонентів, установок, стереотипів, орієнтацій, норм, цінностей і т.п., з комплексу загальнонаціональної культури. Однакові політичні установки, ціннісно-нормативні орієнтації та ідейно-політичні принципи у різних людей та соціальних спільнот у конкретній політичній поведінці мають різний прояв. Категорія політичної культури дозволяє зрозуміти, що в подібних типах політичних структур можуть мати місце різні форми політичної поведінки. З'ясування змісту цього феномена має вирішальне значення для з'ясування як суті, так і механізмів функціонування і впливу політичної культури на політичні процеси. Зробити це можна тільки тоді, коли вдається до аналізу політичної культури як посередника між політичними, соціальними, економічними інтересами, базовими потребами, соціальними статусами, морально-етичними нормами суб'єктів політичного процесу, з одного боку, та їх політичною поведінкою – з іншого. Політична культура сприяє формуванню певних типів політичної поведінки, вона надає їй спрямованості, але не є детермінуючим фактором. Вивчення курсу «Політична культура» формує у студентів систему логічно завершених базових знань про політичну культуру, адекватних їм умінь та навичок.
Мета	Формування знань про політичну культуру як історично зумовлену сукупність загальноприйнятих способів політичної взаємодії та правил і норм, що регулюють їх, яка відображає соціальний досвід, традиції та інтереси соціальних суб'єктів у вигляді системи фундаментальних політичних цінностей, установок і моделей поведінки.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання;- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та прикладні основи аналізу політичної культури						
1	Вступ. «Політична культура» як навчальна дисципліна	8	2/1	1		5/7
2	Феномен і поняття політичної культури. Формування теорії політичної культури	8	2/1	1		5/7
3	Прикмети політичної культури	8	2/1	1		5/7
4	Варіанти наукових підходів до структурних компонентів політичної культури	8	2/1	1		5/7
5	Основні функції політичної культури в сучасному суспільстві	8	2	1		5/8
6	Проблема типологізації політичної культури в політичній науці	8	2	1		5/8
7	«Класичні» підходи до типологізації політичної культури	8	2	1		5/8
8	Сучасна політична наука про типи політичної культури	8	2	1/1		5/7
9	Політична соціалізація: сутність, етапи і моделі	8	2	1/1		5/7
10	Шляхи формування політичної культури	8	2	1/1		5/7
11	Електоральна культура як складова політичної культури	8	2	1/1		5/7
12	Основні наукові школи дослідження електоральної поведінки.	8	2	1		5/8
Змістовий модуль 2. Особливості політичної культури країн Заходу і Сходу. Політична культура українського суспільства						
13	Особливості політичної культури та політичної соціалізації в деяких країнах світу. Політична культура та процес політичної соціалізації у Великобританії	9	2	1		6/9
14	Особливості політичної культури в Китаї	9	2	1		6/9
15	Політична соціалізація в США	9	2	1		6/9
16	Політична культура сучасного українського суспільства	9	2	1		6/9
17	Домінанти політичної культури сучасної України	9	2	1		6/9
18	Регіональні особливості політичної культури в Україні.	9	2	1		6/9
Усього годин		150	36	36/4	18/4	96/152

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.

ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.35 15.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	1. Колісниченко Р. М. Глобалістична свідомість людства: політологічний аналіз: монографія. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 422 с. 2. Копилов В. О. Політична теорія і політична практика : основні поняття : навч. посіб. / В. О. Копилов, І. І. Ковальова, Л. А. Лобанова, О. М. Мостіпан, О. В. Раздіна. Харків, 2015. 195 с. 3. Макаренко Б. Г. Культура й політична участь особистості. Духовна культура як чинник гуманізації політичної участі людини у трансформаційному суспільстві : монографія. Дніпропетровськ : Арт-Прес, 2016. 334 с. 4. Макаренко Б. Г. Формування політичної культури особистості як основи гуманізації її політичної участі. <i>Політологічний вісник</i>. 2014. Вип. 74. С. 182–193. 5. Муляр В.І. Політологія : навч. посіб. 4-те вид., перероб. і допов. Житомир : ЖДТУ, 2014. 335 с. 6. Остапенко М. А. Політична культура суспільства: навч. посіб. К. : МАУП, 2008. 96 с. 7. Правова і політична культура українського соціуму за умови модернізації політико-правового життя : монографія / О. О. Безрук та ін. ; за ред. проф. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2016. 558 с. 8. Рудакевич О. М. Політична культура національних спільнот: теорія та методологія дослідження : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 350 с. 9. Український парламентаризм і політична культура суспільства : міждисциплінар. дослідж. / Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; відп. ред. М. Литвин. Київ : ІУ, 2012. 296 с.	Додаткова література	10. Береза В. О. Політична соціалізація особистості в умовах політико-культурної трансформації українського суспільства: сутність, проблеми, тенденції розвитку : автореф. дис. ... д-ра політ. наук : 23.00.03 / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2017. 34 с. 11. Воловик В. І. Політична філософія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / ДВНЗ «Запоріж. нац. ун-т», МОНМС України. Запоріжжя : Просвіта, 2012. 183 с. 12. Гураль Л. І. Ціннісні орієнтири у текстах опозиційних політиків ХХ століття. <i>Прикарпат. вісн. НТШ. Сер. Думка</i>. 2018. № 5. С. 251–264. 13. Очеретяний А. До питання про предмет політології. <i>Вища шк.</i> 2013. № 7. С. 59–69. 14. Політологія : навч. посіб. / Т. В. Гончарук-Чолач та ін. ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 219 с. 15. Політологія : навч.-метод. посіб. / Л. М. Мельник, І. А. Дужа. Біла Церква : б. в., 2019. 425 с. 16. Політологія : підручник / І. А. Мельничук, О. Г. Суліменко, Т. І. Михайлова. Житомир : Рута, 2019. 109 с. 17. Політологія : підручник / М. П. Требін та ін. ; за ред. проф. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 460 с. 18. <i>Сучасна політична нація: духовно-моральні, культурно-етичні та соціально-економічні засади розвитку. XIV науково-практична конференція / редкол.: Чугаєнко Ю. О. та ін. ; упоряд. Привалко Т. В.</i> Київ : НАУ, 2014. 331 с. 19. Траверсе Т. М. Політична психологія : підручник. К. : Київ. ун-т, 2017. 318 с.

СИСТЕМА ОЦІНКИ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	мін-тах балів	Тиж день	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	20-40	1-18	Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, виступати з доповідями з визначених питань, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
2	Написання статті, реферату	10-20	1-18	Здобувач здатний продемонструвати достатній рівень опанування основних положень з обраної тематики, демонструвати знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки

3	Контрольна робота №1	10-15	8	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем першого змістового модулю, що відповідає програмним результатам навчання з дисципліни
4	Контрольна робота №2	10-15	17	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем другого змістового модулю, що відповідає програмним результатам навчання з дисципліни
5	Тестове семінарське завдання №1, №2	5-10	4/12	Здобувач виконує теоретичні завдання, що відповідає програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1 та №2
Поточний контроль		55-100	9-18	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого змістових модулів курсу, що відповідає програмним результатам навчання
Підсумковий контроль. Екзамен		55-100	19	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого змістових модулів курсу, що відповідає програмним результатам навчання
Всього		55-100		Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності +0,5*оцінка підсумкового контролю
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності
		для екзамену	для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75 – 80	C			Достатній. Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Політична культура»

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScvpuxZucGYL7MMMZbTbeYmRRXV2bxSnS0WbebcCa71zBiYzfw/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0&gxids=7628>